

Joensuun Nuorisoverstaan Mission Possible 2.0 -hankkeen joulublogi

Syyslukukauden vierähtäessä loppusuoralle ja joulupuuronkin jo poristessa hiljalleen taustalla on hyvä aika pysähtyä hetkeksi ja tarkastella Mission Possible 2.0 -hankkeen alkutaivalta hanketyöntekijöiden näkökulmasta. Tässä lyhyessä blogitekstissä tarkastelun keskiöön valikoitui yhteistyön merkitys hankkeen yhteistyöoppilaitosten, verkostojen ja mikä tärkeimpänä itse opiskelijoiden kanssa. Hankkeen päätavoitteena on juurruttaa koulunuorisotyön menetelmiä 2. asteen oppilaitoksiin ja lisätä näin opiskelijoiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia. Hankkeen kaiken toiminnan lähtökohtana on opiskelijoiden yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja kunnioittava kohtaaminen niin elämän solmukohdissa kuin sen suvantovaiheissakin. Hanke tuo oppilaitosten arkeen kiireettömän aikuisen, jolla on mahdollisuus tukea opiskelijoita yksilöllisesti niin opiskelun kuin arjenkin haasteissa, tarjoten turvallisen toimintaympäristön ja ilmapiirin kaikille hankkeen toimintaan osallistujille.

Hanke käynnistyi vauhdikkaasti elokuussa 2022 kolmen hanketyöntekijän voimin, joilla kaikilla on oma vastuuoppilaitoksensa ja sitä kautta toiminta-alueensa. Heti alusta lähtien oli kuitenkin selvää, että vastuu hankkeen toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoinnista ja viestinnästä jaettaisiin yhdessä. Hanketyöntekijät jalkautuivatkin heti lukuvuoden alussa yhdessä Luovin ja Riverian ammattiopistoille sekä Joensuun kaupungin lukioille tutustuakseen hankkeen yhteistyöoppilaitoksiin ja oppilaitosten henkilökuntaan, jotka olivat merkittävässä roolissa hankkeen toimintaa käynnistettäessä sekä oppilaitosten erityispiirteisiin ja toimintakulttuuriin tutustuttaessa. Myös hankkeen kannalta merkittävimpään kohderyhmään eli opiskelijoihin tutustuminen alkoi samaan aikaan ryhmäytysten ja välituntitoiminnan kautta sekä oppilaitosten ryhmäytymis- ja tutustumispäiviin osallistumalla.

Jalkautumis- ja kohtaamistyön lisäksi hankkeen viestintä- ja markkinointisuunnitelman yksityiskohtainen ja huolellinen rakentaminen olivat hankkeen alkuvaiheen päätavoitteita. Vahvojen vuorovaikutus- ja viestintäkanavien rakentaminen yhteistyöoppilaitosten henkilöstön kanssa sekä tiiviin verkostoyhteistyön merkitys hankkeen tukiverkon rakentamisen kannalta olivat hankkeen vaikuttavuuden ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittävässä roolissa. Oppilaitosten toimintakulttuuri toki jo itsessään määrittelee ja säätelee sitä innostusta ja uskallusta, jolla hankkeen tuomaa lisäresurssia ja yhteisiä toimintamalleja lähdetään kokeilemaan ja käyttämään. Onkin kiitettävä yhteistyöoppilaitosten rohkeutta ja ennakkoluulottomuutta lähteä mukaan rakentamaan ja kokeilemaan uudenlaisia toimintamalleja opiskeluun ja arjenhallintaan liittyvissä kysymyksissä. Vastavuoroisuudesta ja dialogisuudesta yhteistyöoppilaitosten kanssa onkin muodostunut voimavara, joka on auttanut hankkeen roolin ja identiteetin kasvamisesta luontevaksi osaksi oppilaitosten arkea. Oppilaitosyhteistyön kehittäminen tulisikin nähdä kokonaisvaltaisena ja jatkuvana prosessina, joka vaatii jaetun luottamuksen rakentamista yhdessä tekemällä ja heittäytymistä uudenlaisten toiminta- ja yhteistyömallien rakentamiseen. Yhdessä jaetut onnistumisen kokemukset ovatkin muodostaneet hankkeen toiminnan perustan, jonka varaan tulevaisuudessakin on helppo rakentaa.

Kuluneen lukukauden aikana opiskelijoita sekä oppilaitosten henkilökuntaa kohdattaessa vastaan ovat vääjäämättä tulleet nuorten ahdistuneisuuden ja yksinäisyyden kokemukset, opintoihin liittyvä kiire ja stressi sekä yleisesti kouluhyvinvoinnin saavuttamisen haasteet ja pahimmillaan koulukuntoisuuden heikkenemisen myötä syrjäytymisen uhka. Henkilökohtaisen jaksamisen rinnalla erilaisten maailman tapahtumien ja ilmiöiden, kuten ilmastonlämpenemisen, pandemian ja sotien myötä opiskelijoiden tulevaisuususkon on monella yhä huterammalla pohjalla, ja oppivelvollisuuden laajenemisen myötä opiskelijat tarvitsevat yhä enemmän tukea opintoihin ja arjenhallintaan liittyen.

Hankkeen selkeiksi tavoitteiksi muodostuvatkin näiden haasteiden myötä uudenlaisten toimintamallien ja yhteistyömuotojen rakentamisen kautta nuorten tukeminen heidän kohtaamisissaan ongelmissa omassa arjessaan ja kokemusmaailmassaan. Koulunuorisotyöntekijän näkökulmasta hankkeen toiminnassa korostuvatkin juuri kohtaamiset opiskelijoiden kanssa ja joskus ohikiitävän pienistäkin hetkistä saattaa muodostua vaikuttavia kuulluksi tulemisen kokemuksia, jotka saattavat parhaimmillaan juurruttaa mahdollisuuden oman toimijuuden vahvistumiselle.

Hankkeen mahdollisuudet erilaisten tukitoimien tuottamiseen ovat kuitenkin vähäiset ilman toimivia yhteistyöverkostoja. Onkin ollut mahtavaa huomata erilaisten toimijoiden, järjestöjen ja hankkeiden tuki ja mielenkiinto Mission Possible 2.0 -hanketta kohtaan. Yhteistyöverkostot mahdollistavat hankkeelle paitsi uusia näkökulmia ja yhteistyömahdollisuuksia, myös puitteet ammattitaidon ja -identiteetin vankistamiselle. Oikeanlaisten verkostojen avulla opiskelijoita voidaan ohjata ammattitaitoisen ja vaikuttavavan tuen piiriin niin opiskeluun ja arjenhallintaan kuin yksinäisyyteen ja ahdistuneisuuteenkin liittyvissä kysymyksissä. Joskus ongelmia on helpompi lähteä ratkomaan yhdessä ja suuretkin muutokset tuntuvat saavutettavammilta, kun niitä ei tarvitse toteuttaa yksin. Yksi hankkeen tärkeimmistä päämääristä onkin, että opiskelijat sisäistäisivät ajatuksen siitä, ettei asioiden kanssa tarvitse jäädä yksin. Omia tuen tarpeita vastaavien verkostojen rakentaminen saattaa olla nuorelle voimaannuttava kokemus, joka saattaa parhaimmillaan auttaa nuoren sivustaseuraajasta takaisin oman elämänsä ohjaksiin.

Joulukuun käynnistyessä ja syyslukukauden lopun jo hämmöittäessä on ollut kiinnostavaa, innostavaa ja hieman helpottavaakin huomata, että opiskelijat alkavat yhä enenevässä määrin heräämään hankkeen läsnäoloon oppilaitoksissa ja löytämään mukaan hankkeen järjestämään toimintaan. Tämä on näkynyt erityisesti rohkeutena tulla keskustelemaan, esittämään kysymyksiä hankkeen toiminnasta ja sen tavoitteista sekä peilata hankkeen tarjoamia mahdollisuuksia opiskelijoiden omien toiveiden mahdollistamisessa. Osallisuuden kokemuksen lisääminen ja omien vaikutusmahdollisuuksien todentuminen hankkeen toiminnan kautta aktivoi nuoria myös elämän muilla osa-alueilla. Yhtä merkittävältä on tuntunut opiskelijoita johdattaminen tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kasvattaa uskoa elämän haasteista selviämiseen herättelemällä pieniä minämyötätunnon ja armollisuuden ajatuksia hektisen arjen keskellä. Loppuvuoteen ovat osuneet myös hankkeen toiminnan arviointikyselyt, joiden avulla kerätään arvokasta tietoa ja mielipiteitä hankkeen yhteistyöoppilaitosten henkilökunnalta, verkostoilta sekä opiskelijoilta. Erityisesti opiskelijoiden mahdollisuudet saada äänensä kuuluviin hankkeen toimintaan liittyen korostuvat hankkeen kevätlukukauden suunnitelmia ja toteutusta pohdittaessa. Toivottavasti mahdollisimman moni opiskelijoista huomaisikin ajatustensa ja toiveidensa tulleen kuulluksi ja lähtevät yhä vahvemmin mukaan yhteisen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä hanketyöntekijöiden kanssa.

Jouluterveisin Mission Possible 2.0 -hankkeen Heidi, Johanna ja Teemu

